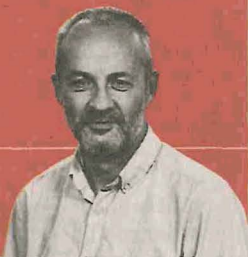
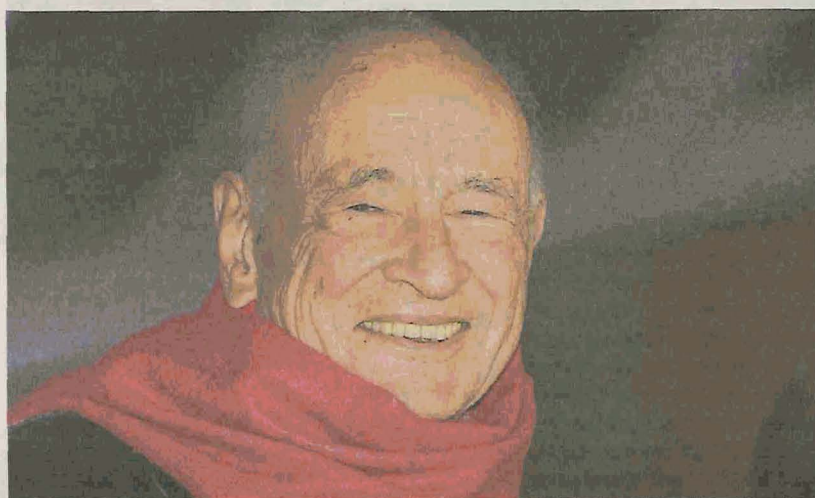

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAYEdgar Morin
i l'ètica de la
comprensió

DOMINIQUE CHARRIAU / GETTY

D'aquí un mes Edgar Morin complirà 95 anys. Una edat respectable per a un home admirable. Un home que segueix amb el cap clar, com ho demostra el seu nou assaig, que atesa la vitalitat demostrada seria arriscat vaticinar que serà l'últim. *Enseñar a vivir* (Paidós), traduït per Núria Petit i presentat com "un manifest per canviar l'educació", és més que això. Des de la preocupació per l'educació (de la primària a la universitària), és una mirada global a l'evolució de l'espècie humana i sobre el sentit de l'existència. És una mena de breu tractat humanista.

De la mà de Rousseau, efectiva-ment entén que educar és ensenyar a viure. De la mà de Hegel, per no caure en els errors globals, insta a fugir de les veritats parcials i veu en l'escepticisme l'energia de l'esperit. De la mà de Marx, es pregunta com trobar una sortida a l'actual lluita de classes a l'aula entre "la bioclasse adolescent" sorgida als anys 60 i "la classe ensenyant adulta" que es refugia en la disciplina com a últim recurs. De la mà de Sòcrates, proposa un diàleg permanent per conèixer el coneixement i, així, conèixer-se a un mateix. De la mà de Montaigne, ens insta a avançar en aquest autoconeixement agafant distància respecte a nosaltres mateixos. I de la mà de Plató, reivindica l'Eros pedagògic: l'amor a l'alumne.

Per a Morin, la crisi educativa respon a una crisi de civilització marcada, entre d'altres, per "la de-

COM ROUSSEAU,
L'AUTOR CREU QUE
EDUCAR SOBRETOT ÉS
ENSENYAR A VIURE: A
COMPRENDRE L'ALTRE

gradació de les solidaritats tradicionals" (família extensa, veïnatge...) i de les responsabilitats individuals dins la col·lectivitat (crisi de la democràcia, de la nació). Veu com l'educació pateix, a més, una doble pressió del'economia liberal i el tecnocràticisme, que la volen colonitzar des de dins, i dels mitjans i internet, que la minen des de fora. I davant de tot plegat, creu que cal tornar a l'essència: educar és sobretot dotar la persona "d'autonomia i llibertat mental". Però sobretot creu que

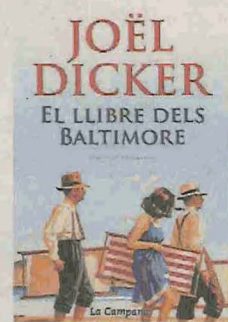
educar és, en essència, inculcar la voluntat de comprendre l'altre, és a dir, de simpatia i empatia.

I, esclar, al savi Morin li preocupa molt la hipertrofia de l'ego: l'egocentrisme, l'autojustificació frenètica, l'autoengany, la incapacitat per a l'autocrítica, l'arrogància, el menyspreu o la pura negació de l'altre. Alerta, doncs, que "estem en una època d'incomprensions mútues generalitzades", d'humiliacions, i ens recorda, alhora, que "comprendre no és comprendre-ho tot, també és reconèixer que hi ha quelcom d'incomprensible". Però que tanmateix "la comprensió ens porta finalment a l'aptitud del perdó i a la magnanimitat". I és a partir d'aquesta ètica de la comprensió que proposa posar les bases d'una gran metamorfosi de l'educació. ➡

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] El llibre dels Baltimore

JOËL DICKER

La Campana

720 pàgines i 21,90 €

1/2

[2] La filla del capità Groc

VÍCTOR M. AMELA

Planeta

400 pàgines i 21,50 €

2/14

[3] Manual per a dones de...

LUCIA BERLIN

L'Altra

488 pàgines i 20,90 €

6/12

[4] La ràbia

LOLITA BOSCH

Amsterdam

176 pàgines i 17,90 €

-3

[5] Si no puc volar

ESTEL SOLÉ

Rosa dels Vents

208 pàgines i 15,90 €

-3

NO-FICCIÓ

[1] Educar millor

CARLES CAPDEVILA

Arcàdia

192 pàgines i 12 €

1/26

[2] La màgia de l'ordre

MARIE KONDO

Ara Llibres

208 pàgines i 14,90 €

2/32

[3] Els Güell

ANDREU FARRÀS

Edicions 62

320 pàgines i 20,90 €

6/4

[4] Sucs verds

CARLA ZAPLANA

Cossetània

126 pàgines i 12,90 €

3/71

[5] Confessions d'un culer

SERGI PÀMIÉS

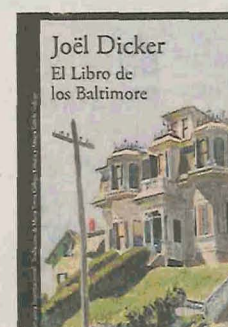
Empúries

168 pàgines i 15,90 €

9/9

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] El libro de los...

JOËL DICKER

Alfaguara

488 pàgines i 21,90 €

1/2

[2] El día que el cielo...

MEGAN MAXWELL

Planeta

416 pàgines i 15,90 €

-1

[3] Mi isla

ELISABET BENAVENT

Suma de Letras

420 pàgines i 16,90 €

-1

[4] La chica del tren

PAULA HAWKINS

Planeta

400 pàgines i 19,50 €

2/53

[5] Donde los escorpiones

LORENZO SILVA

Destino

320 pàgines i 19 €

-1

NO-FICCIÓ

[1] La magia del orden

MARIE KONDO

Aguilar

304 pàgines i 14,90 €

1/39

[2] Destroza este diario

KERI SMITH

Paidós

224 pàgines i 9,90 €

2/155

[3] Las gafas de la...

RAFAEL SANTANDREU

De Bolsillo

320 pàgines i 15,90 €

5/4

[4] X

RISTO MEJIDE

Espasa

400 pàgines i 19,90 €

8/9

[5] Ser feliz en Alaska

RAFAEL SANTANDREU

Grijalbo

352 pàgines i 16,90 €

3/14

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALARTAlguns buits lèxics
de mal 'arreglo'

Apuntava en l'últim *tast* que la depuració fabriana, expul-sant de la llengua correcta mots acabats en o, crea buits difícils d'omplir i ens obliga a derivar noms de verbs inusuals. Ben pocs despenem diners, els gastem, però no podem fer *gastos* sinó *despesas*.

No és l'únic cas. És entre gràciós i popular dir que algú no té *arreglo*. Resulta pedantesc dir que no té *adob*, *arreglamente* o *arreglamiento*. I *reparació* és fred i tècnic, per a electrodomèstics. Haver proscrit *arreglo* no ho posa fàcil al nostre col·loquial. I fa suspecte fins i tot *arreglar*.

Sense cap base. "Tenen tort -diu Coromines- els pseudopuristes que creuen que *arreglar* és menys bon català que *arranjar*, manlleu del francès [de l'any 1839], mentre que *arreglar* apareix en textos catalans

350 anys abans que en castellà". De fet, Coromines creu que és tan genuí que, de fet, l'*arreglar* castellà és un calc del nostre.

Adobar, *adob* i *adobament* també signifiquen reparar una cosa espatllada, però no es poden girar de feina. Entre moltes altres accepcions, han hagut de cobrir el buit que van deixar *abonar* i *abonament* quan, per raons filològiques però també pel seu parentiu amb l'estigmatitzat *abono*, van ser despullats del sentit "fertilitzar la terra".

HAVER PROSCRIT
'ARREGLO' DE LA
LLENGUA CORRECTA
HA ACABAT FENT
SUSPECTE 'ARREGLAR'

Un altre greu damnificat per aquesta depuració és *enfado*, un presumpte castellanisme ja ben viu al segle XVII. Ni *enfadament* ni *enuig*, tots dos massa artificiosos, ens el fan prescindible. *Empipament* o *emprenyada* pertanyen a un altre registre, i *irritació* no vol dir ben bé el mateix.

En aquest cas, però, i a diferència d'*arreglar* i *arranjar*, el verb antic és *enutjar* (que ja apareix en Llull), tot i que amb el temps *enfadar* (incorporat al segle XVI del gallec via castellà) l'ha anat desplaçant i reduint a un ús literari. Però l'expulsió d'*enfado* de la llengua estàndard ha fet que *enuig* experimenti -empès per la llengua que fan servir alguns polítics- una revifalla que no sembla que s'adigui gaire amb el caràcter neutre a què ha d'aspirar el registre informatiu. ➡